

Samenvatting

Dit advies geeft aan wat overheden (Rijksoverheid, regio's, provincies, gemeenten) kunnen doen om regionale hotspots voor innovatie in Nederland tot verdere bloei te brengen. Regionale hotspots zijn geografische clusters van bedrijven, kennisinstellingen en andere partners die een netwerk vormen en zich samen richten op innovatie. Internationale voorbeelden tonen aan dat hotspots van belang zijn voor de regionale economie, en soms ook voor een land als geheel.

Hotspots verschillen. De Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie (AWTI) onderscheidt drie types: creatieve stedelijke hotspots, engineering hotspots en wetenschapsgedreven hotspots. Hotspots bevinden zich daarnaast in verschillende levensfasen: opkomst, groei en transitie. Overheden doen er goed aan rekening te houden met deze verschillen.

In het verleden hebben overheden een belangrijke rol gespeeld in de opbouw van Nederlandse hotspots, daarbij altijd bouwend op het zelforganiserend vermogen van de hotspot. Overheden faciliteren hotspots en zijn doorgaans zeker geen initiator. De Rijksoverheid heeft een voorwaardenscheppende en een coördinerende rol vanuit nationaal perspectief. Medeoverheden kunnen bijdragen aan goede randvoorwaarden, zullen toezicht willen houden (mede vanwege investeringen uit publieke middelen) en hebben vaak een direct participerende rol.

Om focus in het beleid aan te brengen, zou de Rijksoverheid kunnen expliciteren welke hotspots zij van nationaal belang acht. Dit moet gebeuren op basis van de specifieke kracht van iedere individuele hotspot. Immers, het onderling vergelijken van het belang van hotspots op basis van enkele indicatoren is niet goed mogelijk. Hotspots verschillen te veel in ambitie en resultaten. Om hotspots van nationaal belang te identificeren, zijn daarom kwalitatieve criteria en politiek-bestuurlijke overwegingen nodig.

Vanuit deze analyse doet de AWTI drie aanbevelingen.

Aan de Rijksoverheid:

1. *Identificeer en steun hotspots van nationaal belang.* Criteria zijn onder andere: i) de betekenis van een hotspot voor de economie en de topsectoren en ii) de bijdrage aan het publieke belang of de internationale positie van Nederland. Steun hotspots vanuit bestaande financieringsbronnen en door het leggen van verbindingen tussen hotspots. Heb daarbij oog voor de kansen die een specifiek type hotspot biedt en voor de levensfase waarin een hotspot zich bevindt. Maak de

hotspots van nationaal belang onderdeel van de *Holland branding*.

2. *Ondersteun medeoverheden bij het faciliteren van regionale hotspots*. Bundel kennis over hotspots, met name over succes- en faalfactoren. Stimuleer regio's hun middelen effectief te investeren in wetenschap en innovatie en bevorder een klimaat van interregionale samenwerking.

Aan de lokale overheden:

3. *Participeer en toon commitment*. Bied ondersteuning op maat (naar type en levensfase). Sta open voor initiatieven om hotspots te vormen. Participeer in hotspots door partijen bij elkaar te brengen en het belang ervan uit te dragen. Investeer daarnaast breder in de regionale kenniseconomie.